

Hur går det för landsbygds- företagare som fått projektstöd?

www.t.lst.se

Länsstyrelsen
Örebro län
Publ. nr 2005:20

Förord

Länsstyrelsen i Örebro län arbetar för regional utveckling i form av ökad tillväxt och sysselsättning. Det sker bland annat genom stöd till företag och till utvecklingsprojekt. Till det regionala utvecklingsarbetet har Länsstyrelsen också knutit infrastrukturfrågor, jämställdhets- och integrationsfrågor. Denna rapport är framtagen inom utvärderargruppen vid enheten Regional utveckling. Frågor om rapporten kan ställas direkt till rapportens författare:

Linda Samanci
019-19 35 11
linda.samanci@t.lst.se

Inledning

Denna rapport har utförts som en del av kvalitetsarbetet som Länsstyrelsen strävar efter och presenterar en sammanställning av en enkätundersökning som är utförd på uppdrag av lantbruksenheten. Undersökningen omfattar samtliga lantbrukare som fått projektstöd för befintliga och kompletterande verksamheter vars projekt avslutades 2004. Enkäten har sänts till sammanlagt 8 lantbrukare bosatta i Örebro län. Vi har fått svar från 6 lantbrukare vilket motsvarar en svarsfrekvens på 75 procent.

Undersökningens syfte var att klargöra om den verksamhet som beviljas projektstöd har expanderat tidsmässigt och omsättningsmässigt.

Sammanfattande analys

Samtliga lantbrukare uppgav att deras omsättning i företaget har ökat efter projektets genomförande.

Den totala driften kräver i genomsnitt 2647 arbetstimmar per år. Maxvärdet för totala arbetstimmar låg på 3500 medan minimivärdet var ungefär hälften så stor, d.v.s. 1800 timmar.

En stor andel av lantbruksföretagarna angav att mellan 75 och 100 procent av deras omsättning efter det genomförda projektet kom från annan verksamhet. Det var endast ett företag som uppgav att en stor andel av deras omsättning, även efter det genomförda projektet, kommer från jordbruk respektive skogsbruk.

Av de sex företagen har två ökat den del av omsättningen som kommer från kompletterande verksamhet markant. Två av lantbruksföretagarna uppgav att varken lantbruk eller skogsbruk ligger inom deras verksamhetsområde. Två av företagen har samma fördelning av omsättningen före och efter projektets genomförande.

Beträffande den totala arbetstiden, efter att projektet har genomförts, kunde man iaktta att en stor andel av arbetstiden d.v.s. mellan 80 och 100 procent kommer från annan verksamhet. Det var enbart en lantbrukare som uppgav att 85 procent av den totala arbetstiden kommer från jordbruk.

Samtliga företagare, förutom en, tror att den verksamhet som omfattats av projektstöd kommer att expandera omsättningsmässigt inom 5 år. De uppgav att den förväntade procentuella ökningen för omsättningen ligger mellan 30 och 150 procent.

Beträffande den förväntade tidsmässiga expansionen av den verksamhet som omfattas av projektstöd, tror alla lantbruksföretagare, förutom en, på en ökning mellan 20 och 100 procent.

Tidsbrist anses vara det största hindret för ytterligare expansion, direkt följd av kapitalbrist och efterfrågan.

På frågan om projektet hade genomförts även utan stöd, svarade en stor andel av lantbrukarna att det hade genomförts, men inte i samma omfattning.

Vad gäller frågan vad som har varit bra respektive dåligt kom det fram olika synpunkter. Krångliga blanketter, byråkrati samt ökat ansvar i samband med projektet var sidor som upplevdes som mindre bra.

Hälften av lantbruksföretagarna uppgav däremot att ingenting upplevdes som dåligt. De positiva sidorna med projektet var stimulans till utökande av verksamheten, trevligt bemötande, stärkt handlingskraft tack vare det ekonomiska stödet, möjlighet att kunna arbeta hemifrån, likviditetsmässig säkerhet, ökad sysselsättning samt stort kundunderlag.

Resultat av enkätundersökningen

1. Hur stor **omsättning** hade företaget **före** respektive **efter projektet (Tkr)**?

Företag	1	2	3	4	5	6
Före	470	150	900	0	50	305
Efter	602	500	901	574	820	1 586
Δ						

2. Hur många **arbetstimmar** kräver den totala driften per år?

Företag	1	2	3	4	5	6
Arbetstimmar	2080	3000	1800	3500	3500	2000
Min			1800			
Max					3500	
Medel				2647		

3. Hur stor andel av **omsättningen** kommer från respektive verksamhetsområde?

Företag 1.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	5 %	20 %	75 %
Efter	5 %	20 %	75 %
Δ	—	—	—

Företag 2.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	90 %	—	10 %
Efter	20 %	—	80 %
Δ		—	

Företag 3.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	60 %	30 %	10 %
Efter	60 %	30 %	10 %
Δ	—	—	—

Företag 4.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	—	—	0 %
Efter	—	—	100 %
Δ	—	—	

Företag 5.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	—	—	100 %
Efter	—	—	100 %
Δ	—	—	—

Företag 6.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	54 %	13 %	33 %
Efter	10 %	3 %	87 %
Δ			

4. Hur stor andel av **den totala arbetstiden** kommer från respektive arbetsområde?

Företag 1.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	10 %	10 %	80 %
Efter	10 %	10 %	80 %
Δ	—	—	—

Företag 2.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	90 %	—	10 %
Efter	20 %	—	80 %
Δ		—	

Företag 3.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	85 %	10 %	5 %
Efter	85 %	10 %	5 %
Δ	—	—	—

Företag 4.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	—	—	0 %
Efter	—	—	100 %
Δ	—	—	

Företag 5.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	5 %	5 %	90 %
Efter	—	—	100 %
Δ			

Företag 6.	Jordbruk	Skogsbruk	Annan
Före	30 %	50 %	20 %
Efter	10 %	10 %	80 %
Δ			

5. Tror Du att den verksamhet som omfattas av projektstöd kommer att expandera **omsättningsmässigt** inom 5 år?

Företag	1	2	3	4	5	6
Ja	X	X		X	X	X
Nej			X			
Om ja, (%)	50	30	—	150	100	50

6. Tror Du att den verksamhet som omfattas av projektstöd kommer att expandera **tidsmässigt** inom 5 år?

Företag	1	2	3	4	5	6
Ja	X	X		X	X	X
Nej			X			
Om ja, (%)	50	30	—	100	50	20

7. Vad är **största hindret** för ytterligare expansion?

Företag	1	2	3	4	5	6
Efterfrågan	X					
Kapitalbrist				X		X
Tidsbrist		X		X	X	X
Vill inte öka						
Annat			gårdensstorlek			

8. Hade projektet genomförts även utan stöd?

Företag	1	2	3	4	5	6
Ja	X					
Nej		X				
Ja, men inte i samma omfattning			X	X	X	X

9. Vad har varit **bra** respektive **dåligt** med projektet?

- **Företag 1**

Bra: Stimulans att utveckla företaget

Dåligt: Krånglig byråkrati

- **Företag 2**

Bra: Vi har fått stort kundunderlag. Vi hade inte fortsatt verksamheten annars

Dåligt: Inget

- **Företag 3**

Bra: Ekonomiskt stöd innebar stärkt handlingskraft

Dåligt: Inget

- **Företag 4**

Bra: Stimulans till utökande av verksamheten, trevligt bemötande

Dåligt: Inget

- **Företag 5**

Bra: Jag får arbeta på hemmaplan vilket jag trivs med. Ytterligare en person som tidigare var långtidsarbetslös har heltidsjobb. Folk får nära till veterinär.

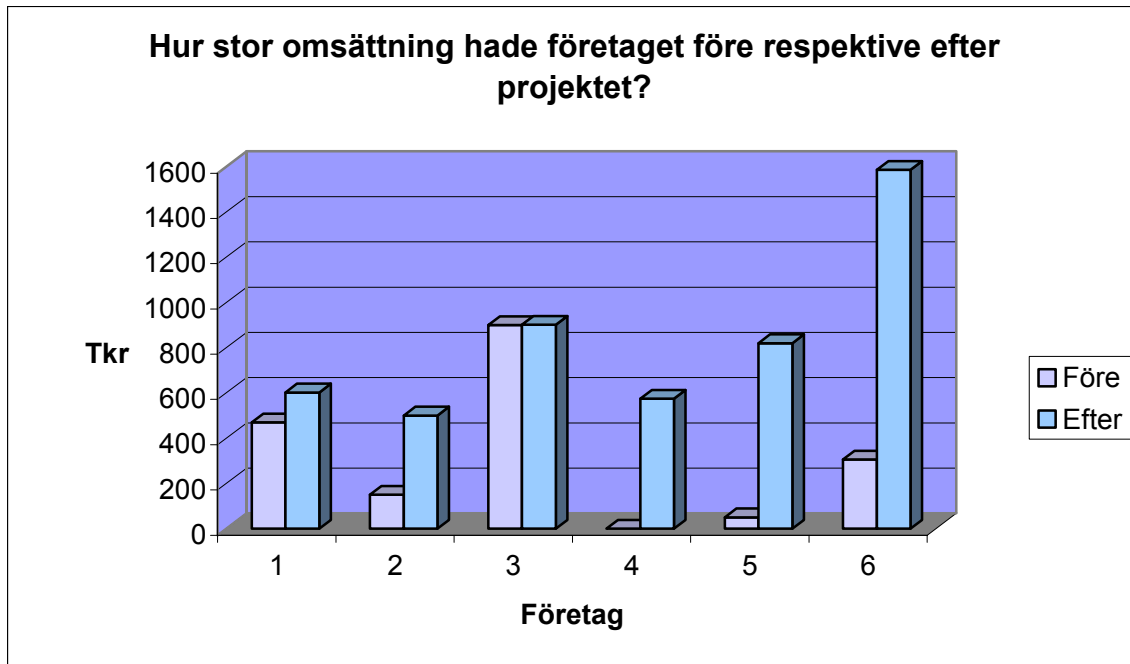
Dåligt: Jag kan jobba hur mycket som helst. Svårt att begränsa jobbet vilket går ut på mitt privatliv.

- **Företag 6**

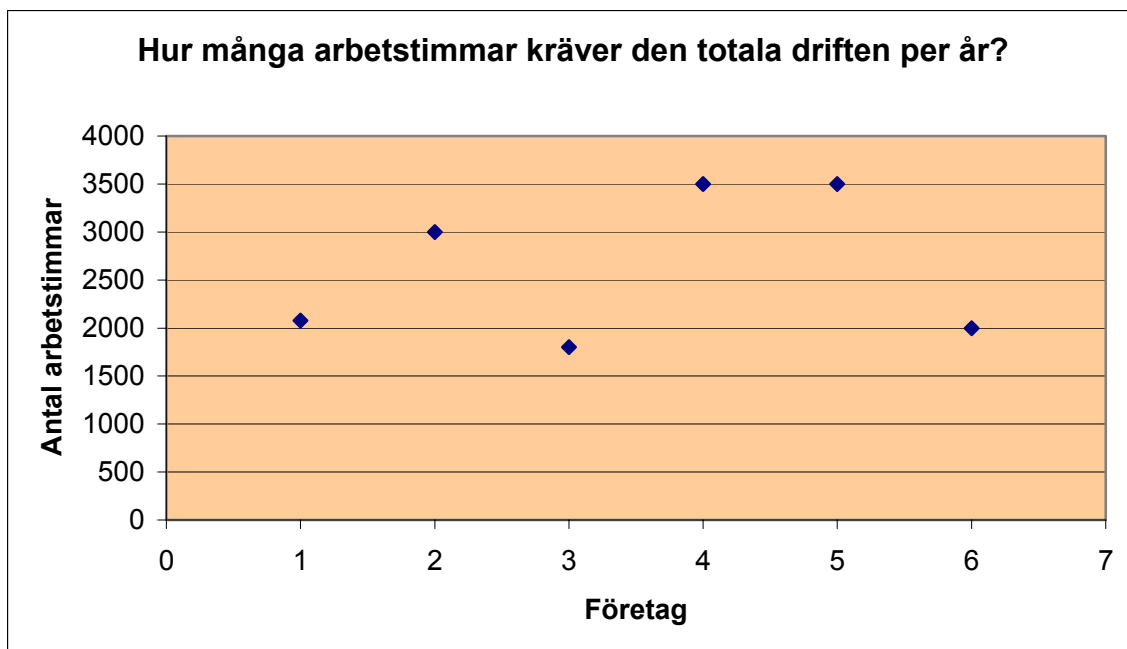
Bra: Buffertsäkerhet, likviditetsmässigt, under investeringsperioden.

Dåligt: Krångliga redovisningsblanketter och regler

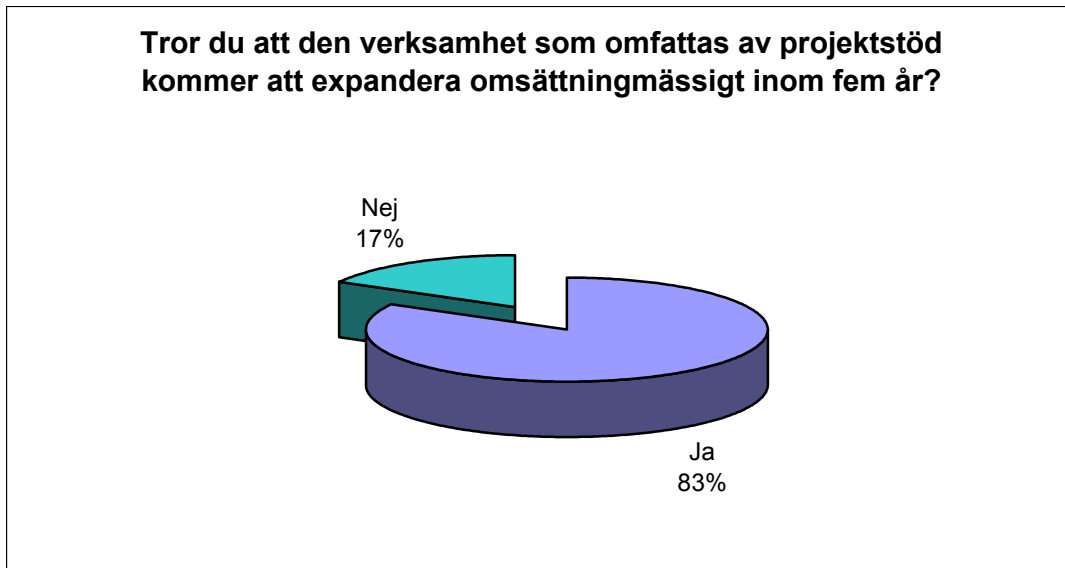
Figur 1. Omsättning före respektive efter projektet (Tkr)

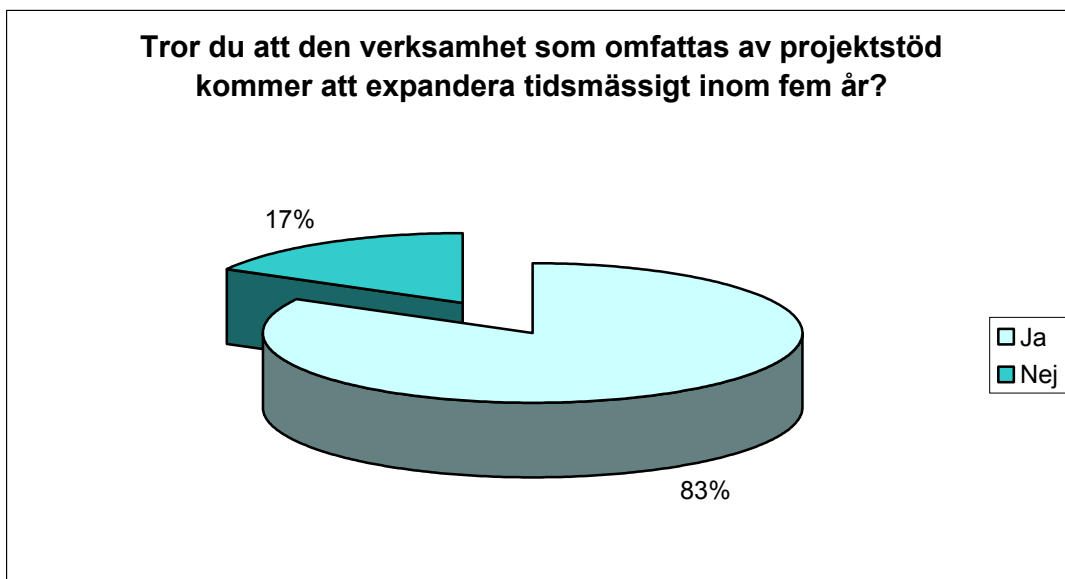
Figur 2. Totala arbetstimmar per år

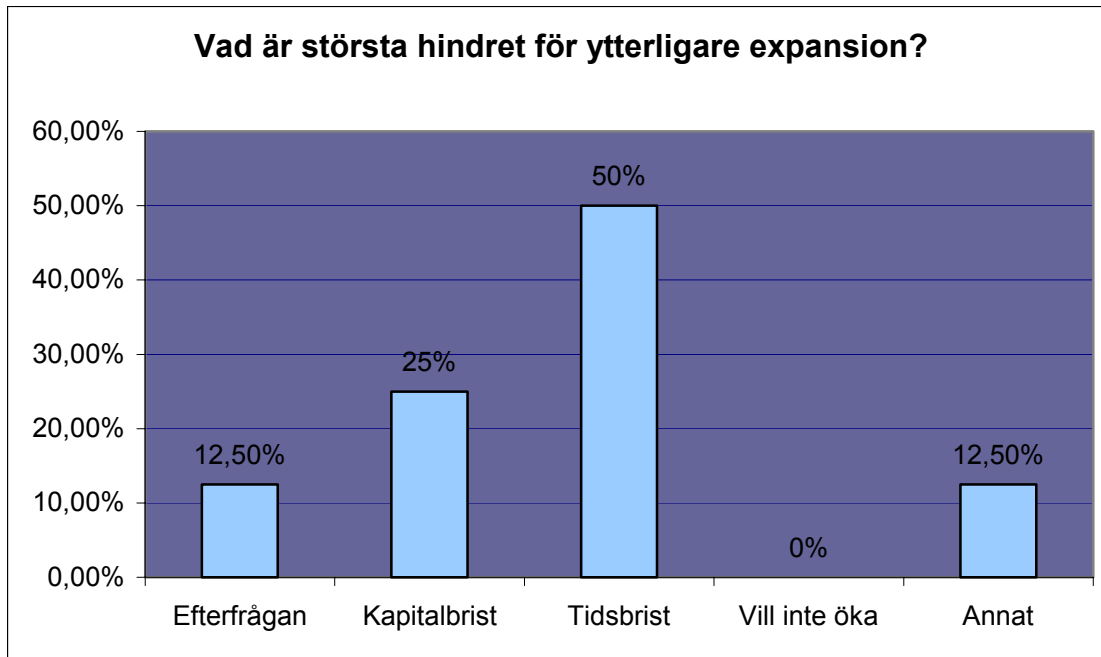
Figur 3. Sannolikheten att en omsättningsmässig expansion sker inom 5 år

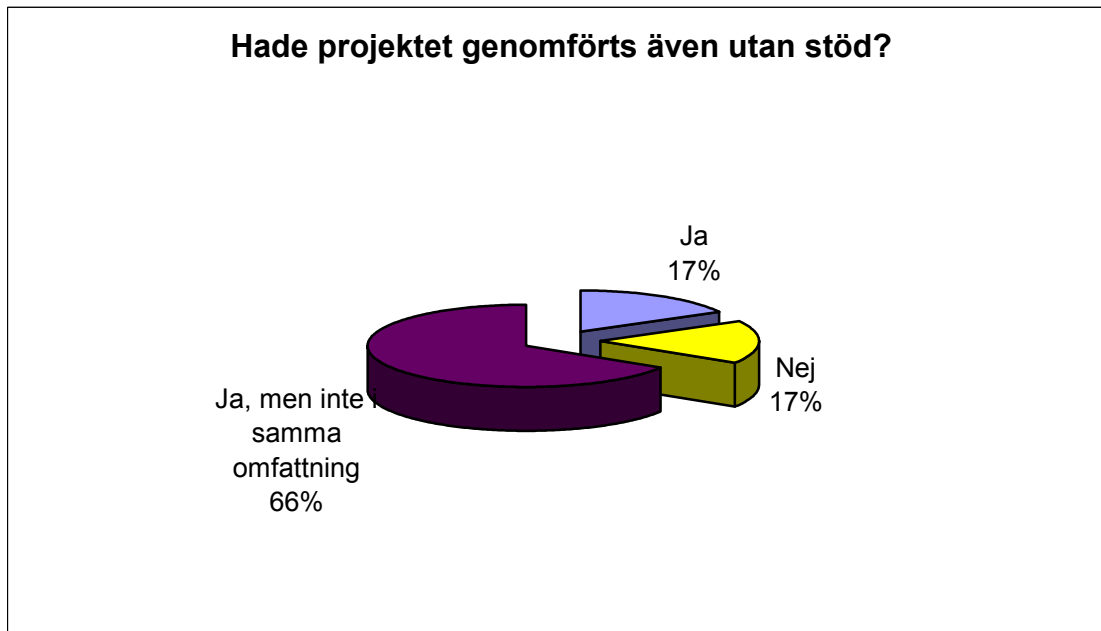
Figur 4. Sannolikheten att en tidsmässig expansion sker inom 5 år

Figur 5. Största hindret för ytterligare expansion

Figur 6. Andel lantbrukare som tror att projektet hade genomförts utan stöd

Länsstyrelsen Örebro län